

OPDRACHT 1 Tekst lezen en letten op signaalwoorden

1. Lees de tekst en let extra goed op de **signaalwoorden** die in de tekst staan. Onderstreep of **markeer** tijdens het lezen de signaalwoorden die je tegenkomt. Schrijf meteen in de kantlijn welk verband dit signaalwoord laat zien en trek dan ook een pijl naar het deel van de tekst waarnaar het signaalwoord verwijst.
2. Waarschijnlijk is je tijdens het lezen al opgevallen dat de brief van staatssecretaris Dijkema relatief weinig signaalwoorden bevat. Er zitten echter wel degelijk verbanden in deze tekst, maar die zijn vaak **impliciet** (verborgen). In de volgende vragen ga je deze verbanden explicieter in de tekst aanbrengen.
 - a. In regel 16-18 beschrijft Dijkema de **redenen** waarom de Kamervoorzitter deze brief nu krijgt. Voeg een signaalwoord voor een reden in dit stukje toe, zodat het verband duidelijker wordt.
 - b. In regel 22-25 staat een **opsomming** van dingen die ervoor zorgen dat direct duidelijk is wie wat moet doen. Voeg in regel 22 een signaalwoord voor een opsomming toe, zodat het verband duidelijker wordt.
 - c. Hoe kun je aan de lay-out van de regels 26-36 zien om wat voor verband het hier gaat? Door welke signaalwoorden kan deze lay-out vervangen worden?
 - d. In regel 48-50 staat het doel dat Dijkema voor ogen heeft: voorkomen dat er een chaotische situatie ontstaat. Het signaalwoord *om ... te* laat het **middel** zien, namelijk dat alle betrokkenen goed samenwerken. Welke andere signaalwoorden voor het aangeven van doel-middelrelaties ken je nog?
 - e. In regel 56 wordt een **reden** genoemd voor de keuze van een grens van uiterlijk 12 uur. Voeg een signaalwoord voor een reden in deze regel toe, zodat het verband duidelijker wordt.
 - f. In regel 62 staat het formele (en ook wat ouderwetse) signaalwoord voor een **doel**: teneinde. Vervang dit signaalwoord voor een ander, frequenter signaalwoord voor een doel.
 - g. In regel 78 kan na de dubbele punt achter 'landen' ook een signaalwoord worden toegevoegd. Welk signaalwoord is dat en welk verband kondigt dit signaalwoord aan?
 - h. In het tekstdeel onder het kopje **Proces van totstandkoming** staat een **opsomming**. Regel 83-84 is het laatste onderdeel van deze opsomming. Welk signaalwoord kun je hier toevoegen, om dat duidelijker te maken?

OPDRACHT 2 **Woordenschat**

1. De woorden in het schema komen uit de tekst. Welke woorden ken je al, welke nog niet? Geef van elk woord een omschrijving. Achterhaal zo nodig de betekenis van woorden uit de context, of zoek ze op in een woordenboek.

Woord	Kende ik wel/niet	Betekenis
het protocol (r. 2)		
gedelegeerd (r. 4)		
amechtig (r. 7)		
ontketenen (r. 7)		
verhit (r. 7)		
de instanties (r. 14)		
toezeggen (r. 16-17)		
het kader (r. 20)		
faciliteren (r. 34)		
conform (r. 35)		
op grond van (r. 39)		
de euthanasie (r. 41)		
de leidraad (r. 43)		
consulteren (r. 82)		
het concept (r. 84)		
stroomlijnen (r. 88)		

OPDRACHT 3 “De diepte in”

1. In regel 8 staat dat de conclusie ‘in Den Haag’ was dat er in het geval van een aangespoelde walvisachtige beter gecoördineerd moest worden. Wie of wat bedoelt de schrijver met ‘Den Haag’?
2. Wanneer je een brief schrijft, kun je die op verschillende manieren beginnen om de aandacht van je lezer te trekken. Op welke manier begint Dijkstra haar brief (r. 12-15)?
3. In regel 14 heeft Dijkstra het over *de betrokken instanties*. Welke instanties vind je verderop in de tekst, die zij hiermee waarschijnlijk zal bedoelen?
4. In regel 41 spreekt Dijkstra over het protocol als *een levend document*. Wat bedoelt zij hiermee?
5. Wat is een marien bioloog (r. 52)? Hoe ben je achter de betekenis gekomen?
6. Waarom denk je dat het van belang is dat het deskundigenteam wordt ingeschakeld als er grote walvissen voor de kust worden gesignaleerd, dus voordat een stranding plaatsvindt (r. 57-58)?
7. Sharon Dijkstra sluit haar brief af met de afkorting w.g. (was getekend). Op welke manier kun je nog meer een formele brief afsluiten?